

Delårsrapport mars 2023

Nämnden för funktionsstöd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling.....	4
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	5
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	5
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	6
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	6
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv.....	6
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	6
3.1.3	Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	7
3.2	Ekonomisk uppföljning	8
3.2.1	Utfall till och med perioden	8
3.2.2	Prognos.....	9
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	9
3.3.1	Ej verkställda SoL/LSS-beslut	9
3.3.2	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	12
3.3.3	Åtgärder kopplade till energiförsörjningen	12
4	Styrinformation till nämnden.....	14
4.1	Fördelning av ram inom nämndens ansvarsområde	14
4.2	Resultat enligt organisationsstrukturen	14
4.3	Uppföljning domar överklagade ärenden	15

1 Sammanfattning

Nämndens arbete med mål och uppdrag 2023

Nämnden för funktionsstöd fastställde i februari omhändertagande av uppdrag från kommunfullmäktiges budget, samlad riskbild och intern kontrollplan i verksamhetsplan. Nämndens verksamhetsplan kompletteras i april med omhändertagande av målen som fördelats från kommunfullmäktiges budget. Rättighetsområdena i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning är fortsatt fokus för nämndens verksamheter tillsammans med strategierna i nämndens plan för kompetensförsörjning.

Nämnden fokuserar på likvärdig och effektiv välfärd som utgår från den enskildes behov. Arbetet med budget i balans och att säkerställa rätt insatser, både utifrån staden som helhet och att möjliggöra för den enskilde att vara så självständig som möjligt, är förutsättningar för likvärdig och effektiv välfärd.

Ekonomiska förutsättningar

Resultatet till och med mars för förvaltningen som helhet visar en negativ avvikelse mot budget på 33,7 miljoner kronor vilket motsvarar 0,6 procent av kommunbidraget. Nämnden redovisar en nollprognos för helåret, vilket är oförändrat sen föregående rapport.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en utmaning på kort och lång sikt och nämndens plan för kompetensförsörjning och dess strategier förväntas bidra till ökad styrning och ledning inom området. För att säkra kompetensförsörjning av nämndens verksamheter och säkerställa kompetens som krävs för att utföra uppdraget, bemanna verksamheter, skapa förutsättningar för hållbar arbetsmiljö, nära ledarskap och god kvalitet i arbetet fortsätter nämndens arbete med åtgärder, både på kort och lång sikt.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Volym-, intäcks- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Nettokostnadsutveckling, totalt	12%	6,8%
Utveckling antal personer med pågående insatser enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), totalt	4466 (+0,2%)	4544 (+1,2%)
Utveckling antal personer med pågående insatser om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL), totalt	4117 (0%)	4178 (+1,4%)
Personalvolymsutveckling, totalt	5,3%	4,8%
Lönekostnadsutveckling, totalt	4,9%	4,2%
Nettokostnadsutveckling, bostad med särskild service	12,9%	8,9%
Utveckling antal personer med pågående insats/bistånd bostad med särskild service (LSS och SoL)	1993 (+2,6%)	2020 (+2,4%)
Nettokostnadsutveckling, daglig verksamhet	12,1%	9,1%
Utveckling antal personer med pågående insats daglig verksamhet (LSS)	1860 (+2,0%)	1880 (+1,5%)

Utveckling av antal personer med pågående insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL och bostad med särskild service och daglig verksamhet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året har haft en pågående insats. Utvecklingen i jämförelse med föregående år visas inom parentes. I antal ärenden enligt LSS är även personer med personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) med insats av förvaltningen inkluderade. Prognos helår för personer med pågående bistånd SoL, insatser enligt LSS, BmSS samt daglig verksamhet är baserad på utveckling mellan åren 2019–2022.

Nettokostnadsutvecklingen för perioden uppgår till 12 procent. Förändringen beror på effekten av förra årets löneavtal och högre personalkostnader i samband med uppräknings av personalomkostnadspålägget (PO-pålägg) kopplat till nytt pensionsavtal. Även expansion med nya platser inom bostad med särskild service, indexuppräknings av priser för köpta insatser och boendeplatser och att statlig ersättning för sjuklönekostnader som förvaltningen fick under första kvartalet 2022 har upphört påverka utvecklingen.

Antal årsarbetare ökade med 5,3 procent jämfört med samma period föregående år. För helår 2023 förväntas antalet medarbetare öka med 4,8 procent främst på grund av expansion inom boende med särskild service och nya regler kring dygnsvilan enligt kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser som förändras från 1 oktober 2023.

Antalet personer med pågående insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har ökat något jämfört med samma period föregående år. Det är insatserna bostad med särskild service, daglig verksamhet och korttidsstillsyn som har ökat till antal medan det är en avstannande eller minskande volymutveckling för övriga LSS-insatser.

Pågående bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) ligger på samma totalvolym som 2022 men det finns skillnader i volymutveckling mellan olika bistånd. Den största volymökningen finns för hemtjänst, BmSS och korttidsboende medan annat boende och avlösarservice har en minskande volymutveckling.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Nämnden för funktionsstöd rapporterar inte väsentliga avvikelser.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

Hur har nämnder/styrelser tagit sig an målen i kommunfullmäktiges budget 2023?

Nämnden tar upp omhändertagande av målen i kommunfullmäktiges budget på sammanträdet 26 april då nämndens verksamhetsplan kompletteras. I nämndens verksamhetsplan beskrivs omhändertagande av målen i kommunfullmäktiges budget.

Nämnden för funktionsstöd är huvudansvarig för två mål i kommunfullmäktiges budget, livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras och Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet. Huvudansvarig nämnd/styrelse ska leda ansvariga nämnder/styrelser genom samverkan och samarbete.

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026 gäller för samtliga nämnder och styrelser. Programmet är därigenom vägledande för samtliga nämnder och styrelser i att arbetet enligt programmets rättighetsområden ska bidra till grunduppgifterna. För att uppnå målen behöver nämnder och styrelser säkerställa kunskap och medvetenhet, tillgänglighet och samverkan internt och externt. Programmet bidrar till att villkoren för personer med funktionsnedsättning synliggörs i stadens ordinarie uppföljning och beaktas i utveckling av stadens verksamheter. Programmet följs upp årligen av Göteborgs Stads funktionshinderombudsman genom ett antal indikatorer på samhälls- och verksamhetsnivå och rapporteras vartannat år till kommunstyrelsen.

Nämnden för funktionsstöd låter programmet för full delaktighet och dess uppföljning vara vägledande i arbetet med att förbättra livsvillkor för personer med funktionsnedsättning och att Göteborg är en tillgänglig stad för alla. På så vis samordnas övergripande målarbete över staden och ökad administration och parallellt arbete undviks.

Förvaltningen kommer genom dialog med funktionshinderombudsmannen bedöma om ytterligare agerande från förvaltningen behövs som stöd för att öka måluppfyllelse för programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2023	Utfall 2022
Antal årsarbetare	1341	1273	5400	5154
Total sjukfrånvaro (%)	10,6	14,6	10	11
Antal förvaltningsexterna avgångar, tillsvidareanställda	125	120		
Antal förvaltningsexterna rekryteringar, tillsvidareanställda	187	163		
Förvaltningsextern personalomsättning (%)			14	14

Antal årsarbetare ökade med 68 jämfört med samma period föregående år. För helår 2023 förväntas antalet öka med cirka 245 medarbetare främst på grund av expansion inom boende med särskild service och nya regler kring dygnsvilan enligt kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser som förändras från 1 oktober 2023.

Sjukfrånvaron minskade från 14,6 procent till 10,6 procent under perioden jämfört med motsvarande period föregående år. Korttidsfrånvaron är den främsta orsaken till minskningen. Prognosen är att den totala sjukfrånvaron för 2023 kommer att vara lägre än föregående år.

Antalet avgångar inom förvaltningen för aktuell period var på samma nivå som föregående år. Nämnden ökade antalet nya medarbetare genom fler externa rekryteringar. Administratörer, handläggare, socialsekreterare och stödassistenter var de yrkesgrupper med störst rörlighet under perioden.

Personalomsättningen förväntas ligga på samma nivå som föregående år.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Nämnden för funktionsstöd har fortsatt svårigheter att bemanna verksamheterna med rätt kompetens.

Enligt medarbetarenkäten för 2022 har nämnden för funktionsstöd ett HME-resultat på 81, vilket är högre än resultatet för Göteborgsstad (80) och nämndens mål för 2022 (80). Resultaten från medarbetarenkäten visar på förbättringar inom nästan samtliga index, som också ligger över alla Göteborgs Stads index. Undantag är bemötande och stöd som ligger kvar på samma nivå som tidigare och på samma

resultat som för Göteborgs Stad.

Resultaten från chefsenkäten för förvaltningen visar på samma HME-resultat som medarbetarna. För chefsenkäten har förbättringar skett inom alla jämförbara index, men det totala resultatet är lägre än för medarbetarna och för chefer inom Göteborgs Stad. Det är viktigt att arbeta med stöd till cheferna och påverkan av arbetsmängden och hur arbete utförs.

Arbetet med att attrahera och rekrytera medarbetare påverkas av den demografiska utvecklingen och den nationella konkurrensen om arbetskraft. Nämndens kompetensförsörjningsarbete är en prioriterad fråga och påverkar möjligheterna att utföra grunduppdraget.

Åtgärder på kort och lång sikt

I december 2022 antog nämnden plan för kompetensförsörjning med strategier för kort- och långsiktigt kompetensförsörjningsarbete. Arbete med att ta fram och genomföra aktiviteter kopplade till strategierna pågår i hela förvaltningen.

Ett prioriterat arbete inom arbetsmiljöområdet är att fortsätta utveckla förutsättningar och metoder för ett fungerande hälso- och arbetsmiljöarbete.

Nämnden har noterat avvikelse från stadens lönepolitiska målbild för flertalet yrkesgrupper och vidtar åtgärder i löneöversynsarbetet för att jämna ut lönenivåerna och uppnå stadens politiska målbild samt konkurrenskraftiga löner.

Nämnden har identifierat behov av att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar och som ett led i åtgärderna har förvaltningen fortsatt arbetat med kartläggning av chefers organisatoriska förutsättningar med verktyget Chefoskopet. Sammanställningen av kartläggningen har resulterat i förvaltningsgemensamma och avdelningsspecifika åtgärder som förvaltningen genomför i syfte att förbättra för chefers organisatoriska förutsättningar och nära ledarskap.

Vidare har förvaltningen tagit fram ledarskapsprogram för förvaltningens chefer. Syftet med programmet är att stärka ledarskapet och ledningsgrupper och att implementera förvaltningens ledarfilosofi.

Det pågår arbete för att bedöma i vilken utsträckning nya tidsregler enligt Allmänna Bestämmelser som påverkar dygnsvilan kommer påverka nämndens rekryteringsbehov och personalkostnader. De nya arbetstidsreglerna träder i kraft 1 oktober 2023. Nämnden påverkas i stor utsträckning efter flera av nämndens verksamheter har jour nattetid.

3.1.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet? JA/NEJ

Ja, den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är genomförd enligt rutin för förvaltningen för funktionsstöd. Genomgång av valda delar från respektive verksamhetsområde och avdelningar har tagits upp i skyddskommittéerna under november och december.

De förbättringsbehov som framkommit är:

Mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA 7§)

Åtgärd: Tydliggöra vad som förväntas kring att sätta mål inom förvaltningen för funktionsstöds rutin för det systematiska hälso- och arbetsmiljöarbetet (Q1).

Arbetsgivaren skall varje år göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM 11§)

Åtgärd: Förvaltningen för funktionsstöd kommer under 2023 att följa Göteborgs Stads rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder som beslutades 5 december 2022 (Q3 och Q4).

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av aktiva åtgärder? JA/NEJ

Ja, arbete pågår för att analysera, planera, dokumentera och följa upp arbetet med aktiva åtgärder inom det systematiska arbetsmiljöarbetet och det ligger i linje med diskrimineringslagens krav. Lön, rekrytering och kompetensutveckling kommer att återfinnas på övergripande nivå (Q3 och Q4).

De förbättringsbehov som har framkommit är:

Andel som har kännedom om rutinen *Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier*.

Åtgärd: Resultatet i medarbetarenkäten visar att 72 procent av medarbetarna och 96 procent av cheferna har kännedom om rutinen *Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier*. Andelen medarbetare som har kännedom om rutinen behöver öka. Tema kränkande särbehandling kommer fortsättningsvis att återfinnas i årshjulet för det systematiska hälso- och arbetsmiljöarbetet. Det för staden övergripande informationsmaterialet kommer att spridas i förvaltningens verksamheter (Q3 och Q4).

3.2 Ekonomisk uppföljning

Resultatrevisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	136,0	133,0	3,0	152,1	485,7	537,3	535,3	595,7
Kostnader	-1 436,5	-1 399,8	-36,7	-1 314,5	-5 580,4	-5 624,0	-5 630,0	-5 364,6
Kommunbidrag	1 273,7	1 273,7	0,0	1 171,7	5 094,7	5 086,7	5 094,7	4 771,8
Resultat	-26,9	6,9	-33,7	9,3	0,0	0,0	0,0	3,0

3.2.1 Utfall till och med perioden

Resultatet till och med mars för förvaltningen som helhet visar en negativ avvikelse mot budget på 33,7 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar 0,6 procent av kommunbidraget.

Nedan anges de viktigaste avvikelser i utfall för perioden:

- expansionsmedel som inte har nyttjats än: 3,2 mnkr
- förvaltningsgemensam buffert: 10 mnkr
- kommungemensamma tjänster (IT kostnad): -3,9 mnkr
- semesterlöneskulden: -5,4 mnkr
- högre kostnader än budgeterat för köpta insatser och boende inom

avdelning myndighet och socialpsykiatri: -19,8 mkr.

(Se avsnitt 4.2 Resultat enligt organisationsstrukturen för förvaltningens fördjupning till nämnden.)

3.2.2 Prognos

Nämnden redovisar en nollprognos för helåret, vilket är oförändrat sen föregående rapport.

Ekonomiska utmaningar som kan påverka årets resultat är bland annat:

- Samverkan mellan socialnämnderna för att möta behov hos barn och unga kan innebära ökade kostnader för nämnden för ärenden där barnen, förutom social problematik, även har funktionsnedsättning
- Samverkan med övriga socialnämnder inom området hemlöshet och samsjuklighet för att verkställa insatser som möter den enskildes behov samt utveckling av metoder och gemensam verksamhet gällande 65-årsgränsen kan innebära ökade kostnader under 2023
- Hög kostnadsnivå inom avdelning myndighet och socialpsykiatri vars arbete med att bland annat undvika köp av direktupphandlade platser kommer att fortgå utifrån nämndens ekonomistyrningsprinciper
- Hemtjänst under 65 under förutsättning att föreslagna politiska beslut tas och ersättningsmodellen ändras så att utförarnas ersättning baseras på beviljad tid i stället för utförd.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Ej verkställda SoL/LSS-beslut

	SoL 2023-03-31	LSS 2023-03-31
Antal beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdag	45	210
Antal beslut där verkställigheten avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från avbrottet	8	75

LSS	Kvartal 4 2022	Kvartal 1 2023
Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	110	90
Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar	9	7
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	27	29
Personlig assistans	1	1
Korttidstillsyn för skolutövning över 12 år utanför det egna hemmet	2	0
Daglig verksamhet	128	123
Biträde av kontaktperson	15	17
Ledsagarservice	10	4
Avlösarservice i hemmet	18	14
TOTALT	320	285

SoL	Kvartal 4 2022	Kvartal 1 2023
Särskild boendeform (äldreomsorg, handikappomsorg)	20	28
Annat bistånd	2	1
Korttidsboende/växelvård	2	3
Hemtjänst	2	0
Boendestöd	12	14
Dagverksamhet/sysselsättning	1	1
Kontaktperson	4	4
Ledsagning	0	1
Avlösning i hemmet	3	1
TOTALT	46	53

Under kvartal 1 2023 är det 338 beslut med dröjsmål på minst tre månader innan verkställighet, en minskning med 28 beslut sedan föregående kvartal. Av dessa har 109 beslut redan verkställts eller avslutats under rapporteringsperioden. För personer som väntar på verkställighet av insatserna bostäder med särskild service och korttidsvistelse har den största andelen av dem andra insatser för att tillgodose behov, så som korttidsboende eller stöd i hemmet.

Nedan rapporterar nämnden för de insatserna med flest ej verkställda beslut.

Daglig verksamhet (123 personer)

46 personer av 123 har under rapporteringsperioden redan fått sitt beslut verkställt eller beslutet avslutat. En femtedel (21 procent av 123 personer) har valt specifik utförare där det inte finns ledig plats, vilket innebär att den enskilde står i kö. Det finns alltså större efterfrågan än vad leverantörerna kan erbjuda. För lika stor andel personer (21 procent), flera med mycket omfattande stödbehov och behov av särskilt anpassade lokaler, saknas lämpliga platser. Det finns alltså för få

verksamheter med anpassade lokaler för vissa målgrupper. Övriga personer är i process för att välja utförare eller har hinder för verkställighet. Hinder för verkställighet kan handla om hälsoskäl eller att den enskilde bor i annan kommun i avvaktan på bostad i Göteborg genom förhandsbesked.

Nämnden har genomlyst varför personer med beslut om daglig verksamhet inte gör aktivt val av utförare enligt lag om valfrihet (LOV). Nämnden har rekryterat lotsar i syfte att stödja och motivera brukare att välja daglig verksamhet och även att välja annan daglig verksamhet till dess att förstavalet har ledig plats. För enskilda som inte kan eller inte vill välja utförare ska verkställighet ske i den verksamhet som ligger närmast den enskildes bostad utifrån resväg och som har en lämplig inriktning för den enskildes behov. Inom utförarverksamhet i egen regi har nu samtliga stadsområden en organisation för att bättre tillgodose önskemål och behov av daglig verksamhet i dialog med myndighetsutövningen. Antalet personer som inte har valt daglig verksamhet har minskat något sedan föregående kvartal.

Nämnden har utökat sin dagliga verksamhet genom bättre anpassade lokaler och nya enheter. Det har även tillkommit nya platser genom externa leverantörer inom daglig verksamhet LOV. Planering pågår för uppstart av ny enhet i egen regi för personer med omfattande behov av stöd. Det finns fortsatt behov av lokalplanering och verksamhetsutveckling för att möta behovet av daglig verksamhet.

Implementeringen av ett digitalt kösystem för daglig verksamhet enligt LOV pågår i syfte att få en samlad bild av deltagares val av daglig verksamhet, var det finns lediga platser och öka möjligheten för leverantörer att anpassa sin verksamhet efter deltagarnas önskemål och behov.

Bostad med särskild service (125 personer)

26 personer av de 125 har under rapporteringsperioden redan fått sitt beslut verkställt eller beslutet avslutat. Ej verkställda beslut inom bostad med särskild service (BmSS) beror till stor del på brist på bostäder (50 procent av 125). I synnerhet gäller det bostäder med adekvat utformning för att möta brukare med behov av mycket nära stöd. Därtill finns brist på bostäder till brukare med komplexa behov som exempelvis samsjuklighet. En andel personer med ej verkställt beslut om BmSS tackar nej till erbjudande om bostad (32 procent) vilket medför längre förmedlingsprocesser.

Utbyggnad av BmSS går inte i takt med behov. Förvaltningen arbetar tillsammans med exploateringsförvaltningen och stadsledningskontoret vilket har resulterat i att fler tomter har identifierats för etablering av BmSS i fristående byggnad. Förvaltningen har i samverkan med planerande förvaltningar reviderat planeringsprocessen för BmSS och har ett pågående arbete i syfte att effektivisera processen för förmedling av BmSS-lägenheter.

Under 2023 planerar nämnden för nyetablering av sex nya BmSS med sammanlagt 45 lägenheter. En av enheterna är för barn och unga. Köp av platser i enlighet med ramavtal för BmSS är ett nödvändigt komplement för att tillgodose behovet.

Korttidsvistelse (29 personer)

10 personer av de 29 har under rapporteringsperioden redan fått sitt beslut verkställt eller beslutet avslutat. Den största orsaken är brist på platser som kan tillgodose behov (59 procent av 29 personer). Det gäller både i egen regi och hos ramavtalsleverantörer. En andel (28 procent) har tackat nej till erbjudande om korttidsvistelse eller har önskemål om specifik verksamhet där det inte finns plats. Det finns en brist på lämpliga lokaler, framför allt för personer som har behov av ett mycket litet sammanhang.

Förvaltningen har utvecklat samverkan mellan lägerverksamhet och korttidshem

för att bättre kunna tillgodose det samlade behovet av korttidsvistelse. En förändring av den förvaltningsinterna förmedlingsprocessen förväntas effektivisera verkställighet av beslut.

Förvaltningen söker lokallösningar för personer som har behov av mindre sociala sammanhang under sin korttidsvistelse.

3.3.2 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

	Kvartal 1 2023
Antal anmälningar enligt Lex Maria	0
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	3

Under kvartal 1 2023 har tre lex Sarah anmälts till Inspektionen för vård och omsorg.

Sammanfattningsvis har de huvudsakliga åtgärderna som verksamheterna planerat och/eller vidtagit bland annat avsett;

- Utvecklande av rutin för hantering av information inom förvaltningen vid uppkomna hyresskulder (bostad med särskild service) med syfte att säkerställa möjlighet till tidiga och förebyggande insatser.
- Utveckla extern/intern samverkan
- Kompetensförsörjning/nyrekrytering
- Verksamhetsrutiner och arbetssätt revideras, förtydligas och implementeras.
- Riktade utbildningsinsatser och egenkontroll
- Arbetsmiljökartläggning inklusive arbete med resultat och uppföljning.
- Planerad uppföljning av brukares närvaro vid specifik daglig verksamhet och informationsöverföring och förtydligande av verksamhetschef för ledningsgruppen inom daglig verksamhet Hisingen.

3.3.3 Åtgärder kopplade till energiförsörjningen

3.3.3.1 Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.

Hur har nämnden/styrelsen informerats om uppdraget och dess genomförande?

Nämnden har tagit del av uppdraget och dess genomförande i årsrapporten för 2022, 2023-02-15 §44.

Hur säkerställer ni att arbetet med planerade och redan genomförda åtgärder fortgår i verksamheten efter projektets avslut?

I arbetet med energibesparing bildade förvaltningen en arbetsgrupp med roller som på olika sätt har kunskap inom området. Arbetsgruppens möten fortsätter under året i syfte att fortsätta arbeta med energibesparing och planera inför vintern 2023/24 när det återigen kommer finnas risk för elbrist.

Arbetet med energibesparing kommer under sommarhalvåret kopplas till att

minska kostnader och miljöpåverkan från energianvändning. När vintern 2023/24 närmar sig kommer förvaltningen att informera om risken för kommande elbrist och hur verksamheterna kan förbereda sig inför ett sådant scenario samt arbeta med åtgärder för energibesparing.

Vid ett scenario där steg 3 åtgärder enligt åtgärdstrappan i vägledningen (framtagen i projektet) kan behöva vidtas, hur ser beslutsgången ut för att kunna agera?

I regel är det direktör efter dialog med förvaltningsledningen som tar beslut om åtgärder inom kategori 3 ska genomföras. Vid förslag på mer omfattande åtgärder inom kategori 3 vilka innebär en förändring i kvalitet eller omfattning på förvaltningens verksamhet ska detta beslutas av nämnden.

4 Styrinformation till nämnden

I avsnitt nedan får nämnden uppföljning utifrån nämndens behov av styrinformation för den egna verksamheten.

4.1 Fördelning av ram inom nämndens ansvarsområde

Förvaltningen informerar nämnden om tekniska justeringar av budgetramen sedan budgetbeslutet enligt tabellen nedan. Nämnden för funktionsstöd tilldelades 8 mnkr för 2023 med ändamålet att stärka insatserna och utöka stödet till barn och unga med funktionsnedsättning och deras familjer enligt kommunfullmäktiges beslut om kompletterande budget den 23 mars 2023.

Avdelning (mkr)	Fg rapport	Teknisk justering	Total ram per avdelning
Myndighet och socialpsykiatri	2 430,0	0,0	2 430,0
Bostad med särskild service	1 766,7	0,0	1 766,7
Daglig verksamhet och stöd	186,8	0,0	186,8
Kvalitet och utveckling	368,3	0,0	368,3
Förvaltningsgemensamt och stödfunktioner	334,9	8,0	342,9
Total ram	5 086,7	8,0	5 094,7

4.2 Resultat enligt organisationsstrukturen

Avdelning (mkr)	Avvikelse utfall-budget perioden	Prognos helår	Budgetram
Myndighet socialpsykiatri	-22,3	-48,0	2430,0
Bostad med särskild service	-10,2	0,0	1766,7
Daglig verksamhet/stöd	-15,1	-11,8	186,8
Kvalitet och utveckling	1,4	0,0	368,3
Förvaltningsgemensamt och stödfunktioner	12,5	59,8	342,9
Summa	-33,7	0,0	5 094,7

Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för perioden på 33,7 mnkr vilket motsvarar 0,6 procent av kommunbidraget.

Avdelning myndighet och socialpsykiatri redovisar en negativ budgetavvikelse för perioden på 22,3 mnkr. Underskottet beror bland annat på ökade kostnader för köpta platser inom korttidsboende. Avvikelsen dämpas av lägre kostnader än budgeterat för statlig assistansersättning och högre ersättning från

migrationsverket.

Avdelning bostad med särskild service redovisar en negativ budgetavvikelse för perioden om 10,2 mnkr. Verksamheten arbetar med att anpassa bemanning på utvalda BmSS för att närma sig behovsbedömningsmätningen vilket kommer att ge effekter senare under året. Sjuklöne- och övertidskostnader ligger på en lägre nivå första kvartalet 2023 jämfört med samma period föregående år.

Avdelning daglig verksamhet och stöd redovisar en negativ budgetavvikelse för perioden på 15,1 mnkr. Underskottet finns främst inom verksamhetsområde personlig assistans, korttidshem och barnboende till följd av högre kostnader än ersättningsnivån. Även lägre intäkter för utförarenheter inom daglig verksamhet med anledning av att fler brukare jämfört med föregående år väljer externa leverantörer, att regeln under pandemin att behålla ersättning vid deltagares frånvaro och att statlig ersättning för sjuklöner upphört bidrar till det negativa resultatet för perioden då verksamhetens kostnader inte anpassats till ändrade förutsättningar.

Avdelning kvalitet och utveckling redovisar en positiv budgetavvikelse för perioden på 1,4 mnkr. Främsta förklaring är att medel avsatta för expansion inom bostad med särskild service ännu inte har fördelats. Ökade kostnader för kommungemensamma IT- tjänster påverkar resultatet negativt.

Förvaltningsgemensamt och stödfunktioner redovisar en positiv budgetavvikelse för perioden på 12,5 mnkr. Avvikelsen beror främst på förvaltningens buffert som inte har tagits i anspråk och därför genererar ett överskott på 10 mnkr till och med mars. Den av kommunfullmäktige beslutade kompletteringsbudgeten påverkar resultatet för perioden positivt med 2 mnkr. Semesterlöneskulden påverkar resultatet negativt med 5,4 mnkr men effekten förväntas minska under året.

4.3 Uppföljning domar överklagade ärenden

Nedan redovisas domar i förvaltningsrätten och kammarrätten under första kvartalet 2023. Avslag innebär att den enskilde får avslag på sin överklagan och att förvaltningens bedömning kvarstår. Bifall innebär att den enskilde får bifall på sin överklagan. Delvis bifall innebär att den enskilde får delvis bifall på sin överklagan och att domstolen har ändrat förvaltningens bedömning i någon del. Återförvisning innebär att domstolen har bedömt att det finns behov av kompletterande bedömning, utredning eller annan handläggning och upphävt förvaltningens beslut. Det förekommer att en enskild dom passar in under flera kategorier, främst delvis bifall eller återförvisning, och en bedömning av beslutets huvudsakliga karaktär har då gjorts för att undvika dubbelredovisning. Dubbelredovisning av domar förekommer ändå, då flera insatser har avhandlats i samma dom, för att ge ett komplett underlag för verksamhetens utveckling inom alla områden. För perioden har färre än fem domar redovisats dubbelt.

Under första kvartalet 2023 har förvaltningen för funktionsstöd fått 128 domar från förvaltningsrätten. Det är en kraftig ökning av antalet domar jämfört med samma period 2022 då 55 ärenden avgjordes. Perioden är för kort för att dra några slutsatser gällande anledningen till ökningen av antalet domar, men statistiken kommer att följas under året. Även om antalet domar har ökat kraftigt har andelen ärenden som får bifall eller delvis bifall minskat kraftigt. Under första kvartalet 2023 gav domstolen bifall eller delvis bifall i 12 procent av avgjorda ärenden. Resultatet för samma period 2022 var 20 procent. Av de 15 ärenden som har fått bifall eller delvis bifall under perioden har förvaltningen överklagat, och fått prövningstillstånd, i fyra ärenden. Under perioden har ett ärende återförvisats efter förvaltningens yrkande med anledning av ny ansökan som krävde kompletterande

utredning.

Det är, likt 2022, många ärenden gällande korttidsvistelse som har överklagats och andelen som ändrats (19 procent) är i samma nivå som 2022. Av de fem ärenden som har ändrats har förvaltningen överklagat, och fått prövningstillstånd, i två ärenden där förvaltningsrättens avgörande upplevs felaktigt. Av de återstående tre ärenden som ändrats är det svårt att dra några slutsatser då underlaget är litet. Ett ärende rör barn och två ärenden rör vuxna. Resultatet fortsätter att följas under året. Resultatet fortsätter att följas under året för att säkerställa att förvaltningen gör bedömningar utifrån gällande rättspraxis.

Under första perioden har många ärenden gällande avlösarservice och olika former av boende avgjorts av förvaltningsrätten. I dessa ärenden har domstolen fastställt förvaltningens bedömning i samtliga ärenden. Det resultatet visar att bedömningen är allt mer träffsäker i dessa ärenden än tidigare.

Till skillnad från tidigare perioder är det relativt få ärenden rörande personlig assistans. Det förklaras sannolikt av att förvaltningsrätten avgjorde ett stort antal sådana ärenden under slutet av 2022. Antalet ändrade ärenden gällande personlig assistans är betydligt högre än för totalen då 33 procent av prövade ärenden har fått bifall eller delvis bifall, detta är räknat på tolv ärenden hittills under 2023. Utöver det har ett ärende återförvisats efter att förvaltningen yrkat på det med anledning av att ansökan enligt de nya reglerna lämnades in och det fanns behov av ytterligare utredning. Det är fyra ärenden som har ändrats varav två ändrades då förvaltningens tidsbedömning gällande ett av de bedömda behovsområdena var för något för snäv. Ett ärende rörde tillfällig utökning och domstolen bedömde att det inte skulle påverka prövningen att den enskilde hade valt att inte delta i daglig verksamhet under tidsperioden. Det sista ärendet rörde retroaktiv ersättning för assistans och kompletterades under handläggningen i förvaltningsrätten. Underlaget var inte tillräckligt när förvaltningens genomförde sin prövning. Några övergripande slutsatser går inte att dra ifrån resultatet då det är begränsat men generellt bör en högre ändringsfrekvens gällande personlig assistans vara godtagbar då det är en omfattande bedömning med många detaljer. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kvalitetsutveckling och stöd för bedömning av tidsåtgång för olika moment, men det är alltid en individuell bedömning av förutsättningarna i det enskilda fallet. Förvaltningens mål är att minska antalet ändrade ärenden, men framför allt siktar förvaltningen på att de ärenden som ändras endast ändras delvis på grund av olika uppfattningar om tidsåtgång för enskilda behov.

Gällande domar från kammarrätten så har dessa minskat kraftigt under första kvartalet 2023 jämfört med samma period 2022. Under 2023 har förvaltningen fått två domar från kammarrätten. Samma period 2022 fick förvaltningen nio domar. Likt ändringen av antal domar från förvaltningsrätten går det inte att dra några slutsatser ännu då det rör sig om en kort period men resultatet följs upp under året och en analys ges för helåret.

Av de domar som har kommit från kammarrätten rör ett personlig assistans och ett personkretstillhörighet.

Ärendet som rör personlig assistans överklagades av den enskilde som yrkade på att hen hade rätt till personlig assistans. Kammarrätten bedömde att behovet var tillräckligt omfattande för att rätt till assistans skulle finnas. Av avgörandet tar förvaltningen med sig att cirka åtta timmars behov av stöd med grundläggande behov per vecka, även om det rör sig om mindre insatser utspridda över dagen, är tillräckligt för att rätt till assistans ska finnas.

Ärendet som rör personkretstillhörighet överklagades av förvaltningen efter att förvaltningsrätten gett personkretstillhörighet på grund av blindhet. Kammarrätten bedömde, likt förvaltningen, att blindhet i sig inte innebar sådana betydande

svårigheter att personkrets skulle beviljas. Av avgörandet tar förvaltningen med sig att det behöver finnas komplicerande omständigheter för att personkretstillhörighet ska beviljas för personer som är blinda. Det är dock alltid en individuell bedömning.

Sättet att följa domar och kategorier har förändrats inför året och det är därför inte helt jämförbart med föregående år, annat än på totalen. Som redovisats ovan har andelen ärenden där den enskilde får bifall eller delvis bifall minskat kraftigt. Det är ett resultat som dock bör tolkas med försiktighet eftersom det är en kort period och resultatet för en längre period kan se annorlunda ut beroende på hur domstolen har fördelat ärenden.

SAMMAN- STÄLLNING 2023	Uppföljning januari - mars					
Domar Förvaltningsrät- ten 2023	Avslag	Bifall	Delvis bifall	Återför visas	Avskriv- ningar	Summa
Personlig assistans LSS	6	2	2	1	1	12
Avlösarservice LSS	13					13
Ledsagarservic e LSS	8		2			10
Kontaktperson LSS	12	2			1	15
Boendestöd SoL	8					8
Övrig SoL	9	1				10
Korttidsvistelse	21	3	2		2	28
Personkrets	3	1				4
Boende	21				3	24
Administration	2					2
Laglighetsprövn ing KL	2					2
SUMMA	105	9	6	1	7	128

Domar Kammarrätten 2023	Fördel	Nack- del	Åter- förvisas	Summa
Personlig assistans LSS		1		1
Avlösarservice LSS				
Ledsagarservice LSS				
Kontaktperson LSS				
Boendestöd SoL				
Korttidsvistelse LSS				
Personkrets LSS	1			1
Boendeinsatser				
Övrig SoL				
Administration				
Laglighetsprövning KL				
SUMMA	1	1		2